

RSK 002

Standard for eierskapskontroll

Fastsatt av NKRFs styre dd. mm. åååå og gjort gjeldende som god kommunal revisjonsskikk for eierskapskontroller med oppstart etter samme dato.

Innhold

Innhold	1
Innledning.....	2
Bestilling og problemstillinger	3
Dialogen med eier, selskapet og andre berørte	4
Prosjektplan	5
Vurderingskriterier	5
Metode og data	5
Vurderinger og konklusjoner	6
Anbefalinger.....	6
Rapport	6
Dokumentasjon.....	7
Kvalitetssikring og system for kvalitetskontroll	8

Innledning

Denne standarden angir hva som er god kommunal revisjonsskikk i eierskapskontroll. Rammene for denne standarden følger av lov om kommuner og fylkeskommuner kapittel 23 og 24 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Standarden baserer seg på internasjonale prinsipper og standarder fastsatt av International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI) og Institute of Internal Auditors (IIA).

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Undersøkelse av virksomheten i kommunalt eller fylkeskommunalt eide selskaper (forvaltningsrevisjon) skal gjennomføres i samsvar med RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon.

Oppdragsansvarlig revisor er ansvarlig for å påse at standardens krav er oppfylt.

Krav til revisor

1. Revisjonsenheten skal utpeke en oppdragsansvarlig revisor for hvert oppdrag om eierskapskontroll.
2. Eierskapskontrollen skal gjennomføres med tilstrekkelig kunnskap om og ferdigheter i relevant metode, og med tilstrekkelig kunnskap om eierstyring og selskapsledelse.
3. Revisor skal være uavhengig og objektiv ved utførelsen av sine oppgaver. Vurdering av uavhengighet skal dokumenteres for hver eierskapskontroll. Uavhengighet må vurderes gjennom hele kontrollen.

Bestilling og problemstillinger

4. Revisor skal gjennomføre eierskapskontroll i samsvar med kontrollutvalgets bestilling. Revisor skal forsikre seg om at kontrollutvalget og revisor har lik forståelse av oppdraget, og at rammene er tilstrekkelig klarlagt.
5. Revisor skal vurdere om kontrollutvalgets bestilling lar seg gjennomføre. Dersom revisor finner det påkrevd, må revisor avklare bestillingen med kontrollutvalget, eventuelt vurdere å si fra seg oppgaven.
6. Revisor skal utarbeide problemstillinger som er tilstrekkelig konkretisert og avgrenset til å kunne besvares. Problemstillingene skal være egnet til å besvare kontrollutvalgets bestilling.

7. Dersom revisor ser behov for å endre problemstilling(ene) eller annet underveis i en slik grad at det har vesentlig betydning i forhold til bestillingen, skal dette avklares med kontrollutvalget.

Dialogen med eier, selskapet og andre berørte

8. Revisor skal iverksette tiltak som er egnet til å sikre god dialog med eier og selskap.
9. Revisor skal sende oppstartsbrev til den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierfunksjon og til det aktuelle selskapet/de aktuelle selskapene så tidlig som mulig.
10. Det skal avholdes oppstartsmøte dersom det vurderes formålstjenlig for gjennomføringen av eierskapskontrollen. På et oppstartsmøte bør det redegjøres for bakgrunnen, problemstilling(er), vurderingskriterier, informasjonsbehov og gjennomføring av kontrollen.
11. Revisor skal sende et utkast til rapport om eierskapskontroll til uttalelse til den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierfunksjon og selskapet/selskapene. Uttalelsene skal i sin helhet fremgå av rapporten.
12. Revisor skal vurdere om den ordinære prosessen for uttalelse ivaretar grunnleggende krav til kontradiksjon, for eksempel for tidligere eierrepresentanter eller tidligere styreleder, og eventuelt iverksette nødvendige tiltak.
13. Endelig rapport skal oversendes kontrollutvalget med kopi til eier og selskapet/selskapene.

Prosjektplan

14. Revisor skal utarbeide en skriftlig prosjektplan for hver eierskapskontroll.

Prosjektplanen skal redegjøre for problemstilling(er), vurderingskriterier eller grunnlaget for disse, og metodebruk.

Vurderingskriterier

15. Med utgangspunkt i problemstillingen(e) skal revisor etablere vurderingskriterier for hver eierskapskontroll. Vurderingskriterier er de krav eller normer standarder som utøvelsen av eierskapet skal vurderes opp mot.

16. Vurderingskriteriene skal være basert på relevante lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Metode og data

17. Revisor skal sikre at dataene er relevante for problemstillingen. Datainnsamlingen skal gjennomføres på en måte som sikrer dataenes pålitelighet.

18. Revisor skal innhente data i tilstrekkelig omfang til å kunne gjøre vurderinger og svare på problemstillingen(e).

19. Data som brukes i rapporten og som er fremkommet muntlig, skal nedtegnes og bekreftes av kilden.

20. Personopplysninger skal behandles i tråd med kravene i personopplysningsloven.

Vurderinger og konklusjoner

21. Revisor skal vurdere innsamlede data opp mot vurderingskriteriene.
22. Revisors vurderinger skal være objektive og logiske.
23. Revisor skal konkludere på problemstillingen(e). Dersom revisor finner vesentlige avvik, skal dette komme tydelig til uttrykk i rapporten.

Anbefalinger

24. Revisor skal gi anbefalinger når det er hensiktsmessig. Anbefalinger kan gjelde både utøvelsen av eierskap og selskapets virksomhet, men anbefalingene skal alltid rettes til eier. Revisor skal ikke anbefale detaljerte løsninger.

Rapport

25. Det skal skrives rapport fra hver gjennomførte eierskapskontroll. Rapporten bør utformes så leservennlig som mulig.
26. Rapporten skal inneholde:
  - sammendrag eller hovedbudskap
  - informasjon om bestillingen
  - problemstilling(er)
  - beskrivelse av metode
  - vurderingskriterier
  - presentasjon av data
  - vurderinger
  - konklusjoner
  - eventuelle anbefalinger

- oversikt over sentrale dokumenter og litteratur
- uttalelse fra den som utøver eierfunksjonen og selskap som er omfattet av kontrollen

27. Rapporten skal vise sammenheng mellom problemstillinger, vurderingskriterier, innsamlede data, vurderinger, konklusjoner og eventuelle anbefalinger.

28. Rapporten skal beskrive praksis eller tilstand i et omfang som i tilstrekkelig grad underbygger revisors vurderinger og konklusjoner.

29. Det skal gå klart fram hva som er presentasjon av data, og hva som er revisors vurderinger.

Dokumentasjon

30. Eierskapskontroll skal dokumenteres på en måte som er tilstrekkelig til å gi en totalforståelse av utførelsen, og til å underbygge revisors vurderinger og konklusjoner.

31. Forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter eller brudd på andre bestemmelser enn de som inngår i kontrollen, skal dokumenteres særskilt med angivelse av hva revisor har foretatt seg.

32. Dokumentasjon skal oppbevares i 10 år. Det må vurderes om dokumentasjon også må oppbevares utover 10 år etter bestemmelsene i arkivlov/-forskrift. For øvrig anbefales det å følge kravene i ISA 230 *Revisjonsdokumentasjon* så langt de passer.

Kvalitetssikring og system for kvalitetskontroll

33. Utføring av eierskapskontroll skal kvalitetssikres. Kvalitetssikring skal dokumenteres.

34. Kvalitetssikring skal sikre at kontrollen og rapporten har nødvendig faglig og metodisk kvalitet. Videre må det sikres at det er sammenheng mellom bestilling, problemstillinger, vurderingskriterier, innsamlede data, vurderinger, konklusjoner og eventuelle anbefalinger.

35. Revisjonsenheten skal dokumentere et system for kvalitetskontroll.